

øvrigt saa afgjort var et *for* eller *imod* det foreliggende Grundlovsforslag, er Sagen for en Del en anden efter det nu afholdte Valg til Landstinget. Efter at den sidste Samlings lange, saare lange Forhandlinger om Grundlovsforslaget havde bragt deres endelige Resultat, bragt et Forslag stillet af Fællesudvalgets 21 Medlemmer, et Forslag, som derefter vedtoges af Folketinget med 102 Stemmer mod 7 og i dette Ting fik alle Stemmer udenfor de konservative Partier, vil ingen være berettiget til at sige, at ogsaa det nu afholdte Landstingsvalg kun har angaaet Forslagets Hovedprincip, ikke dets Enkeltheder. I sit Princip har det nu afholdte Landstingsvalg i Virkeligheden været det Bekræftelsesvalg, vi nu skulde have haft, om ikke de Konservatives Demonstration havde fremtvunget dette Ekstravalg. Det har været et Valg for eller imod det foreliggende, fuldt udarbejdede Forslag, det har været Vælgernes Godkendelse af dette Forslag.

Da Rigsdagssamlingen begyndte i September i Fjor, kunde vi sige til Højre: Givet er det, at Valgene har fastslaaet, at de to Ting skal bygges paa den almindelige Valgret, men paa dette Grundlag indbyder vi til en Forhandling, der kan omfatte alle Forslagets Enkeltheder, ogsaa de rent fundamentale, ogsaa store Realitetsændringer, naar der kun ikke rokkes ved dette bestemte Grundlag. Venstre maatte — og ingen har da heller gjort Indsigelse derimod — have fuld Ret og Adgang til at behandle og forhandle om alle Ændringer, ogsaa saadanne, der maatte kunne bane Vej til, at den nye Grundlov fik den størst mulige Tilslutning her paa Rigsdagen, kom til at hvile paa den bredest mulige Basis. Dette sidste fandt som bekendt ingen Imødekommen hos Højre, men i øvrigt foretoges der, som jeg allerede har mindet om, vigtige og væsentlige Ændringer.

Noget anderledes er Forholdet nu, det vil ingen kunne være blind for. Vi staar nu ikke længere kun ved det ene Punkt: Fastholden af Forslagets Hovedprincip, den almindelige Valgret, som den for os ved nye Forhandlinger afstukne Grænse. Vi staar med et Forslag, som er stillet af de tre Partier indenfor Fællesudvalget, derefter har faaet Tilslutning af alle Medlemmer af de to Ting udenfor de Konservative og dernæst har faaet Bekræftelse, Tilslutning af Landstingsvælgerne i en Udstrækning, som de ændrede Partiforhold i dette Ting bærer afgørende Vidne om.

Hadde det afholdte Valg været et Bekræftelsesvalg, vilde der efter Forfatningen nu kun kunne være et Ja eller et Nej tilbage. Imidlertid, det blev jo et andet Valg, et Valg, der efter Forfatningen atter medfører en Række Behandlinger af Sagen her paa Rigsdagen, og ønsker man fra anden Side, at disse Behandlinger ogsaa skal indbefatte en Udvalgsbehandling, da modsætter vi os naturligvis ikke dette. At vi gaar til en saadan Udvalgsbehandling med nogen Skepsis overfor et Resultat, er jo ret forklarligt. Siden Begyndelsen af forrige Aar har Grundlovsforslaget været til Behandling i Landstingsudvalg, først i Aarets 3 første Maaneder, derefter i Oktober og November og saa i Fællesudvalg i et halvt Aar. Det er tilsammen ca. 11 Maaneder. Man skulde jo tro, at dermed havde alle Tanker eller Ideer haft Tid og Lejlighed til at udforme sig, til at se Lyset. Men den Mulighed er jo ikke udelukket, at de afholdte Valg og den nye Fordeling af Partistyrken her i Landstinget kan fra anden Side fremkalde Ønsket om Forhandling paa det Grundlag, som man før har ment at kunne afvise, og paa det Grundlag, hvorpaa vi hidtil stadig har tilbudt Forhandling. Vi kan efter det foreliggende ikke søge Forhandling, har ingen Grund dertil, men afviser den selvfølgelig ikke, naar den maatte søges fra anden Side. Kun tænker jeg, der er eet, vi i saa Fald maa kunne være enige om: Gaar vi nu til Udvalgsbehandling — jeg forudsætter, at der fremkommer Ønske derom fra anden Side — bør denne Behandling ikke være en saadan, hvor Tiden foreløbig gaar hen med at afvente, om der skulde vise sig noget, eller med Behandling af rent foreløbige Forslag, hvis Paternitet er mere eller mindre uklar. Det maa paa Forhaand være den almindelige Opfattelse, at en ny Udvalgsbehandling maa være kort og derfor straks maa gaa til Sagens Kærnepunkt. Ønskes Forhandling fra anden Side, bør man hurtig komme til Sagen, til de Indrømmelser, der bydes, og til, hvad saadanne Indrømmelser kræves vederlagt med, og hvem der staar bag disse Forslag og vedkender sig dem. Og med det Forbehold, jeg har nævnt, at paa det Trin, hvortil vi nu er naaet, maa de egentlige, principielle og fundamentale Spørgsmaal i det foreliggende Forslag nu anses som afgjorte, i Modsetning til da vi ved forrige Samlings Begyndelse indbød de Konservative til Forhandling, skal vi optage eventuelle Forslag til grundig og omhyggelig Overvejelse og Behandling.